

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН“
виносить: в Австрії:
на цілий рік 24 К
за пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденною ви-
силкою 7 долярів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тижні 6 до-
лярів або 12 рублів; з висилкою
з суботи 5 долярів або 10 руб.
Поодиноке число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto пошт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милості і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска“. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских съят о 5 год.
по полуночи. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в паса-
жі Гавсмана.

Рукописи звертається лише
впереди засторогу.

Реклама лише неопечатані
в вільні від поста. — Оповістки
звичайні приймаються по ціні
20 с. від стрічки, а в „Надіслан-
нім“ 40 сot. Подяки і приватні
довнесення по 30 сot. від стрічки

Альбанське питане.

(*) Положене ва Балкані стало справді поважним а навіть грізним. Про положене в Альбанії розповідю днівниками стілько ріжкодородних і суперечних вістей, що навіть міродатні круги в Європі не можуть належно зориентувати ся в справі альбанського питання і тому цікаво буде для нашої суспільності познакомити ся з поглядом міродатного дипломата, який нам повело ся одержати до оповіщення.

Сегорічний рух в Альбанії осягнув значні успіхи наслідком податливого турецького правителіства. Зрада молодотурецьких верховладників довела умі «синів гір» до велико-го роздратовання. Упадок Сайда-паші і невдачі молодотурецького комітету охолодили трохи роздратоване Альбанії.

Вроджена гірнякам недовірчість була причиною, що они не залишили новому правителіству свого довіри. Не помогли навіть вговорювані їх провідників, котрі намагалися паклонити своїх товаришів до податливості. Рух прибрав такі грізні розміри, що можна було побоювати ся поважних наслідків. Оружні ватаги повстанців, витані населенням з великим одушевленням, рушили на Скопле, залишили місто і задумували нівіт вирушити даліше на південне, на Солунь. Рішучий бій з Турками здавав ся неминучим. Турецким військам приказано поступати безпощадно. Альбанії із свого боку, хоч в менності, рішили ся сточити бій з Турками, хоч би він мав бути безвиглядний.

Висока Порта зрозуміла зараз грозу положення і поручила справу кільком мужам довіри, щоб перевести переговори з Альбанцями. Була ся велика трудність довести сих людей, у великих часті чегернатих, до зрозуміння, що нове турецьке правительство вже одобрило домагання Альбанців і хоче додержати обіцянки. Альбанії, обманені стілько ра-

зів попереднimi правителіствами, не хотіли вірити запевненям сих мужів довіри. Навпаки они думали, що мужі довіри бажають їх підійти намовляючи їх до відвороту. На останку повело ся їх переконати, що всі їх домагання одобрено і що они будуть виконані.

Тепер рух втихомірив ся. Альбанії верпули по більшій часті в свої гори, а дрібні ватаги коло Інеку також небавом вернуть домів. Головною тепер справою є, щоби правительство приступило до здійснення зроблених обіцянок. Тоді можна буде вважати альбанську грозу усуненою.

Небезпечніше для Туреччини є становище супроти неї інших балканських держав. Поки що не можна ще зрозуміти намірів Болгарії й Чорногорії. Однак они імовірно уживають всіх способів, щоби осягнути свої давні бажання. Обі сі держави приготовлюють ся за-попадливо до бою, щоби бути готовими на всякий случай. Греція також тайно підбурює. Кретійське питане, мимо упімнень і протестів охоронних держав, може викликати далекосяглу і грізну запутанінну. Крім того Греція штучно піддержує автономічні змагання обсяжених Італійцями островів на Егейському морі. Будучина отже закрита темною завісою. Одно певне, що на Балкані може вибухнути страшна пожежа загалзна, нанеси європ. державам не впадуть ся заходи в сю справу.

Відомий почан гр. Берхольдаміг би щасливо розвязати всі ті балканські питаня, однак можна побоювати ся, що кабінет в Лондоні, Парижі і Петербурзі мимо урядової згоди на сю предлогу штучно викликаним ворожим настроем в прилюдності можуть удареннити сей почин. Се довело би Болгарію до рішення. Гешов, лично зовсім умірений державник, був би приневолений вволити волі народу, настроюного вояжничо. Се було бы окликом до загальної заверухи на Балкані, котрої наслідків поки що предвидіти год.

В справі виховання дівчат.**Поступ а мода.**

(Конець).

Не скінчилася ще праця образовання жінщини, коли опустить школу. Аві абитуриєнтки висших дівочих шкіл, ані 14-літні дівчата народних і виділових шкіл не дійшли ще до цілі, повинні отже доперва зароблене золото міняти на дрібняки. Але як раз тут входить в дорогу мода, щоби зіпсувати, що донетер було добре. Тут одні ідуть на університет, в переважній часті і то найспосібніші на учительки, хотя не всі потім знайдуть приміщення. Деякі віддають свої дочки до пансіонів, щоби виучили ся там чужих мов і музик і т. д.

Дівчата, котрі по скінченю школи не в приневолені заробляти, повинні віддати ся дальшому образованню в веденю домашнього газдівства в власнім домі, або в відвітнім закладі, а другі повинні вибирати зароблене в робітнях, конторах, склерах, або кінччи торгові школи. Сю працю повинні вести поважно, а не уважати забавкою.

Більшість наших дівчат не є в тім щасливім положенню по укінченню шкільної науки, щоби глибоко займати ся дальнім образованням. У них строга праця розвочиняє ся від часної молодості, а продовжася ще строгіша по укінченню шкільної науки. Задля сего є пекучою річю уряджене обов'язкових, доповняючих шкіл з технічною або господарською наукою. Тільки в сей спосіб було би можливе велику скількість дівчат з огляду на практичне образовання піднести на сей степень, на який загальний шкільний обов'язок хоче поставити молодіж з огляду на обичаїв і інтелектуальний ровень.

Дехто думає, що школи домашнього господарства і доповняючі технічні в непотрібні, що матері в найліпшими учительками

домашнього газдівства. Се може бути правдою з оглядом на чужі дівчата, бож кожда газдиня дому лекше зуміє повести чужу, піж свою. Хто хоче чогось добре научити ся, повинен матичителя, котрій безоглядно і послідовно вимагає, а до сего многі матері не надають ся. Многі вітці в розумінні сеї правди віддають своїх синів до чужих майстрів на науку, а потому висилають їх в съйт для пізнання інших вартастів. По повороті сина до дому має ще отець досить нагоди ввести єго в круг свого промислу. Подібно треба поступати і з дівчатами. Наука повинна відбувати ся в добрій школі, коли не в чужім домі, а матері лишило би ся доповнене. Власний дім ніколи вже не у всіх вистарчав до виобразовання в домашнім газдівстві.

О виобразованю до певного заводу трудино скажати щось загального, бо рівнорівність відносин в кождім поодинокім случаю привисує осібні міри поступовання. Тільки що до вибору заводу подам короткі уваги. Ніхто не може служити двом панам, також сего не зможе зробити найспосібніші і найправцівітші дівчини. Наколи дівчина не має зовсім відірвати ся від дому, то не повинна собі такого заводу вибирати, котрій не стоїть в жаднім відношенню до домового газдівства і вимагає довгого і трудного часу науки. Найвидовідніші для дівчат в ті завіді, котрі тажок в домі могли би виконувати і могли би придати ся будучій газдині дому і матері.

До сего належить виріб суконь, убрани, ручних робіт і т. д. Се є давні жіночі роботи, котрі доперва наслідком розвитку великого промислу опустили дім. До сего рода зачіслити можна веденю книжок і купецькі діяльність. Треба вибирати такі заводи, котрі не відривають дуже від дому, що мають вартисть і в домашнім господарстві і до котрих могли би легко повернутися на случай потреби.

Наколи говоримо о жіночім питані, то

Пан радник на вакаціях.

(Конець).

— Може то затроєні мухи сіли? — питає він швагра при сніданку.

— Не бій ся, адже се комарі — потішав швагер.

— Алех свербить.

— Не бій ся! Перестане!

— Чому ти зняв заслону з вікна? — питала ся сестра. — Адже я нарочно гонила вчера муhi в твоїй комнаті і заслонила вікно, щоб рано тебе не збудили.

— Дуже горячо, дихати нема чим — відповів радник.

— Треба було зрана заслонити.

Пан радник дивив ся неспокійно на свою руку, пожалену комарями; она була горячій-ша, як друга.

— У тебе в селі не було випадку смерті від муhi? — питав ся він швагра.

— Був перед місяцем.

— Ну, і що?

— Нічого.

— Люди повинні би гноївки зливати нафтою; так стойте у часописі.

— Іди, подиви ся на мою гноївку і зміркувай, що я потребував би з пять бочок наф-

ти, щоб її зілляти. Цілій гній стілько не варт.

— Шо то в хаті! — додала господиня. — Тут ще мало муhi. От ходи зі мною до кухні, там побачиш! що дні топлю їх у сирватці з тисячу; на другий день є внатомісці три тисячі.

Пан радник не був цікавий, побачити сю пасіку муhi, тілько подумав собі, що там варяться ся сі справи, що він їх єсть і буде єсти. I він з якимсь завзяттям дмухнув димом з цигара аж під стелю.

— Тут не впильнуся на селі — говорив съяцщеник. — Мені самому нераз аж страшно. Правлю паастас при небіжчику в хаті. На нім рої муhi. Баба галузкою зжене їх, а они всі на мене. Що зробиш?

— Справді неприємно — потвердив радник і задумав ся.

По сніданку вибрал ся він на прохід в село. Він так давно не жив на селі, тілько Пісковате добре тямить. Варто подивити ся. Тілько зійшов з горба, де стояло приходство, на дорогу в село, побачив у рові здохну курку. На ній аж мріло від муhi, а богато літало над нею.

Пан радник сплюнув і побажав тому селінинови, що викинув курку в рів, чогось та-кого, що як би се стало ся, не було би его між живими в одній хвилині. Тимчасом се

не стало ся і тілько курка не жила — а пан радник уже не пішов у село, лише завернув у поле.

Тут було гарно. Люди жали звіже, на поле стояли вже півкни, ячменя ще зелені, гречка цвіла чудово. Радник ішов по маленьки польною доріжкою, курив цигаро і вимахував паличкою. Нараз у праву руку щось єго так вколо, аж запекло. Він вхопив ся лівою за ню, оглянув ся, побачив, що якась муha відлетіла, але яка, мара знає. Вжалене місце відразу почевонюло.

— А нехай то чорт побере! — закляв радник і зараз завернув до дому.

— Шо то може бути? — спітав він швагра на подвір'ю, показуючи єму руку.

— Се, здається ся, кінська муha тебе вжалила.

— Се не така, як домашня?

— Е, ні, ся як вжалить, то аж заболить. Але ти не бій ся!

— Ет! добре тобі казати, а я йду та змію місце горівкою. Може та муha була на курці в рові, що я бачив. Ой, порядки, порядки в тім селі! Я би за ту курку на місці єго арештував ся.

І з тим пішов до хати, зміти руку горівкою.

По обіді панови радникови дуже здрімали ся; просто з ніг валив ся. Він сего дня

встав так рано, як єму вже від років не трафляло ся, — мусів подрімати. З уваги на діти, муhi, кури, качки і спекоту сестра постелила братови в альтані. Там також не було холодно, всі таки красше, як у ком

не можна обминути біднішої верстви дівчат, а маю на думці служниці,

Для сих в нашім краю і у нашого народу майже нічого не робить ся. Домашної роботи учать ся від пань, у котрих служать. Учаться чищення комнат, прання, прасовання, варення, але ручних, жіночих робіт, шиття і другої праці, яка би в пізнішім житті була потрібна, не виучують ся. Більшість їх походить з села, де ані в школі, ані в домі не виучилися ся се зручності. Переважжає їх часть виходить за муж за ремісників, підурядників, робітників. Шож діє ся в такій родині, в котрій мати родини не уміє ані ушити, ані залатати? Діти бігають пообидрані, нова одіж коштує дорого, а щоби стару удержані в порядку, немає на се змислу і зручності. В сім напрямі повинно ся в часті помочи, особливо повинні би ся тим заняті пані.

Для таких в у других народів доповніючі школи, котрі віддають великі услуги. В руках жінок лежить розвязка найтрудніших суспільних питань, тож пані, удержані слуги повинні бути учительками для них. Їх родине жите, ділане і творене повинно бути піднеслим взірцем для пізнішого їх домашнього газдівства. Також уряджені інститутів для служачих має велике значення.

Позіставане служачих в домах хлібодавців, розуміючих своє задане, має великий вплив ублагороднюючий, зближує обі верстви і витворює довіру. Се, що сотки тисяч служачих видять і чують в домах своїх службодавців вивісився глубоко в їх молодечі умі і становить пізніше зеліній фонд, котрий переходить в матерій на діти. В тім розумінні вони учительками цілого покоління. Се в перевесі, що низші верстви передають все з увагою від високе поставленіх.

До чого придати ся може охорона робітників, охорона праці, наколи в домі робітника немає старанної жінки, котра би всім порядкувала, заряджувала, зароблене уміла належно вихіснувати і ужити, котра би в часі потреби уміла сама заробити, котра би мала чистий і свіжий ум приймати все добре і красне. Виховане дівчат в сім напрямі щоби виплекати у них сі прикмети і чесноти, має далекосяглі суспільно-реформаторські наслідки.

Меншу спеціальну увагу звернув я на селянську верству, хотій загально сказане відносить ся і до них.

Порушив я се питане, живо обговорюване у других народів, щоби викликати річеві заміти, котрі би і у нас могли довести до обдумання користних реформ у вихованні жіночого пола.

R.

Сокільське съято в Пустомитах.

Львівский повіт, в якім лежить і село Пустомити, потребує щирої і основної праці, щоби охоронити єго руске населене перед наступом всепольськів і москвичів. Село Пустомити загрожене із всепольської сторони. Допомогти сказати, що з вчеращим днем зачала

ся там наука в школі в польській мові, коли досі викладено мовою була руска. Стало ся на основі ухвали громадської ради, яка складає ся з 6 Русинів і 6 Поляків з Пустомит і 6 Поляків з прилученого мазурського присілка Волиці. Не помогли протести руского населення Пустомит, школа стала ся польською. Тим більш отже потреба тепер заходів, щоби охоронити руске населене перед спольщею.

Весь тагар народної праці спочавав на місцевім пароху. О. Волод. Стернюк взяв ся справді з запалом до неї. Протягом кількох літ без конкуренції поставив величаву мурвану церкву, відновив читальню „Просьвіти“ і „Сокола“ а в неділю посвятив „Соколови“ прапор. З посвяченем прапора получено здвиг Соколів і Січій і фестив. Прибули Соколи з Львова з прапором, з Річи рускої, Красова, Гуменя (з прапором), Лісневич, Місток (з прапором) і Січовики з Милошович і Нагорян.

Посвячене прапора відбуло ся по Службі Божій коло нової церкви. Соколи і Січовики утворили квадрат а за ними станули непроглядні юрби народу з Пустомит і околиці. До зібраних промовив о. Стернюк отсими словами:

„Мужайте ся і да кріпшить ся серце ваше і побіждайте враги ваша, уповаюче на Господа. (Слова, якими вручає Церков св прапор).

„Коли мені припало в участі промовляти нині на Вашім съято Соколів і Сокілки, не можу не висказати своєї радості, що Вам удало ся довести до съята ту в тім селі, котре заєдно виставлене на ворожі заті на ших противників, що раді би знищити жите руске і Русинів, щоби і сліду по них не стало. Ідея сокільства поставила ту заходам сильний мур, бо ідея сокільства се ідея величного значення в відродженню і освідомленню нашого народу.

„Гнізда сокільські то средство до цілі, хоть і не сама цілі, але середник сильний, могучий, житеданий! Чому? Бо до не давна а єще і нині в великій часті, не звик був наш народ ходити авитою лавою — а ходив люзом, одинцем — і не дармо говорили дотепні люди: що Русин — то розум. В нас буває, коли війшло кількох Русинів, щоби радити над справою важкою, то радили так, що нікому не було хісна через те, бо в кожного був свій розум — а жаден не хотів допустити до того, щоби свою гадку і воло підчинити під волю загалу, під волю і гадку зичливих і дбалих про загальне добро народу. В тім було і лихо. Доперва за поверхі двадцять літ свого ествования удало ся сокільству переломити перші леди — і нині по тільки літах єднають ся під тим ото прапором, без віймки всі, кому лиши добро і гарадз нашого народу лежить на серці. Через єднане ми набираємо сили, через єдність і послух перетворюємо нашу стару натуру ходити люзом — а вчимо ся іти в купі в єдності гадки, мисли і діла — все вперед. Ідея сокільства через єднане стремить до добра України, до гарадзу народу — се ціль! Ми бачимо, що одинцем не вдімо нічого корисного для той

цілі, ми видимо, що ми мусимо часто жертвувати для добра загального свої особисті користі в тій цілі, щоби збудувати не тілько сильні одиниці Русинів — а велику і могучу родину Русинів-Українців, в котрій би богач і бідак, зарібник, інтелігент і простолюдин — четар і рядовик, в котрій всі чулися би щасливими, всі чулися би рідними синами тієї самої дорогої Матері Русі України.

„Правда, самостійної держави в нас немає. Але є любляче нас серце нашого Милостивішого Монарха Австрійского. Ту маємо спромогу свободно розвивати ся культурно, економічно і політично, тому користаймо з часу додідного, бо час то гроши.

„А що церква Христова, не відступаючи від своєї високої цілі, спаси всіх в ім'я Христа, сприяла і підпомагала змагання своїх вірних до дочасного добра, тому то в ім'я тієї Матері Церкви благословлю Вамі труди і кличу: Бодріть ся, Соколи і Сокілки в Ваших змаганнях до добра, скріплайте своє тіло, щоби в нім душа була здорові, а кілько разів згляняте на сей прапор і побачите на нім льва, знайте, що маєте бути сильні і звінні як лев, щоби для Вас не були страшні ні гори, ні скали, ві громи, ні тучі, ні сіти найзаявляєшіших ворогів Вашої Вітчини — а памятайте, що крім льва маєте на прапорі і св. Арх. Михаїла, а образ єго най Вам пригадує, що маєте єще сильних ворогів душі, се Ваше тіло і єго похоти! З тими ворогами маєте вести заєдно борбу, — тому позір! Побудились тих ворогів — тим самим приспорилисьте слави і блеску Русі Україні, а се Ваша ціль, тому все вперед в ім'я Отца і Сина і св. Духа. Амін.“

Потім о. парох, яко голова „Сокола“, за присягнув Соколів і Сокілки на прапор, а відпоручник львівського „Сокола“ п. Ст. Гайдучок промовив до зібраних, пригадуючи їм часи козацтва і загрівав до єдності, карності і послуху. Раніше съято закінчило ся величавим походом і дефілядою перед новопосвяченням прапором. За кінним віддлом Соколів з Лісневич і оркестрою з Ланів щирецьких ступали ряди Соколів, Сокілок і Січовиків в числі пошевів півтретя сотки. Величаве вражене походу довго остане в памяті видів.

По полунич на толоці зачав ся фестиваль руханковими вправами. Наперед виступило 32 Соколів і виконали вправи вільноруч. Потім виправляло хору ховцями 36 Сокілів з Місток і Рівної, а описля виконало вправи топірцями 40 руховиків з Пустомит, Лісневич і Хоросна старого. Соколи з Місток в числі 16 вивели другі вправи вільноруч, а потім відбувалися біги за нагородами. Всі вправи виконали селяни дуже гарно, рівно і складно і викликували річні оплески многочисленної публіки. Забави при музичі відбувалися відтак до вечора.

Сокільське съято причинить ся певно немало до скріплення руского духа і відпорності на всепольські затії в Пустомитах, тимо о. парохові Стернюкові належить ся щиро подяка за єго труди і заходи при організованій своїх парохіян.

Радник подивився на годинник.

— Кажи запрягти коні, я вертаю до Львова. Дра поїди ще захоплю. А по дорозі в місточку вступлю до лікарі.

— Шо ти? здурів чи що?

— Се мое рішуче слово

Швагер прикладав на пораду жінку.

— Не роби мені встиду, брате! просила сестра. — Навіть доби не був! Що самі слуги скажуть? Они знають, що ти приїхав на місяць.

— Не можу, сестричко, я готов ту померти від закаженя крові, може вже завтра.

— Не говори дурниць! От ми живемо тут роками.

Але радник поставив на своїм — і сестра вже не протишила ся, коли зміркувала страх братів. Лише радник єму, коли лікар скаже, що нічого страшного, назад вертати.

За пів години вже візок, з радником туркотів по дорозі, а за годину вже лікар др. Перльмутер оглядав місце під коліном радника і говорив дуже загадочно:

— То може бути від звичайної домової мухи або і від полевої, або від муратки чорної або червоні, від щипавки або від комара або від кліща або від оси або від пчоли або від такого червоного — лікар не знат, як то

НОВИНКИ.

— Календар. В середу: руско-кат.: Агатоніка; римо-кат.: Розалії і Рожі. — В четвер: руско-кат.: Луна муч.; римо-кат.: Йоахима.

— Похорони бл. п. дра Тадея Соловія відбулися ся вчера при великім дзвізі народу. Панаходу відправив дома Ексц. Митрополит, почім двигнув ся великий похід під проводом міттара о. Білецького, в оточенні крилошан і руского духовенства в числі понад 20 осіб. В сумнім поході бачили ми нам. Ексц. Бобжинського, краєвого маршала, гр. Голуховського, през. Юл. Романчука, дра Евг. Олесницького, през. д-ра Костя Левицького, посла о. Фоліса, д-ра Лагодинського, д-ра Федака, д-ра Паньківського, д-ра Студинського, сотки прорезентантів українських товаристів, безліч почитателів з посеред української і польської суспільності. На лицях всіх учасників малося ся сердечний жаль, бо не стало чоловіка, якого ніхто не в силі застути. Доробивши ся чесною працею гарного майна, він не щадив гроша і давав єго всюда, де лише сего була потреба. А давав він підмоги так, що часто ліва рука про щедрість правої не дізнавалася ся. Українські приватні школи і бурси находили в єм щедрого мецената, укінчепі студенти університета користали на заграниціх і віденськім університеті з єго стипендій. А про все те доперва нині можна говорити, бо Покійний у свої скромності сего не бажав.

Перестало бити велике і благородне серце, щира і культурна душа, горячий народолюбець. Рік річно відвідував він гроб своїх родичів в Боратині і тут радо складав жертви на потреби селянських дітей, що ходили до школ. Вражені викликували депутатії селян з вінцями з Поториці (рідного села), з Переїнська з написом: „Свому Найліпшому“, з дібр Покійного, а вінцями прямо засипано величезні віз. Коли винесено домовину з дому жалоби, „Бандурист“ відспівав „Тихий вітер“ і рушив похід величний і печальний. По дорозі співав хор „Бандуриста“ і хор академ. гімназії. На цвинтарі відслужив ще раз панаходу Ексц. Митрополит, почім промовили з слезами д-р. банку краєвого, д-р. Згурський, друг Покійного, д-р. Евг. Олесницький і член Кураторії „Національного музею“, д-р. Сушко. І „Національний Музей“ тратить в єм широкого друга і куратора. Велична палата, в якій приміщено музеальні збори, звязана таож з особою Покійного, який перевів купно в діло. Для історії купна сеї палата на цілі „Національного музею“ годить ся зазначити, що гадку купна піддав бувши член Кураторії, д-р. Кирило Студинський, однак навіть серед кураторів стрінula она великих противників. На налягання внескодавця зійшли ся будто би случайно в згаданій палаті в нагоди вистави образів Павча, Ексц. Митрополит, о. міттар Білецький, д-р. Тадей Соловій і д-р. Студинський. Покійний зориентував ся відразу в вартості будинку, а Ексц. Митрополит

за болюче місце, — говорив лише, що немає то вакансій, як у чистім готелю над морем, десь на Лідо або взагалі на півдні. Вигоди, купелі, веселі люди, съвіже пиво — одним словом рай, і не за дорогі гроши, тілько дорога туди страшно далека й она найбільше лякає ся.

По піввечірку пан радник пішов в ліс. Заким дійшов, зігрів ся на цілім тілі. Під лісом на окопі усів собі, відпочати і закурити папіроску. Приємно було тут посидіти, повітре чисте, запахи смірек, тихенка люба музика мушок у соняшників промінів, туркотання голубів в лісі, — а тут перед очима поля, долини, люди на піл.. Гарно на съвіт!

Відпочавши, пан радник пішов в ліс. Покиходив з годину і був вдоволений. Вже вертав, як під коліном лівої ноги сильно его заболіло, так мов би хто розжарену на червону голку запахав у живе тіло. Він через ногавиці потер болюче місце, — ще гірше заболіло, а до того що й засвербліло несамовито.

— Щ

поручив безповоротно проф. Студицькому і галицькому митрополит і обідвз епископи Ходр. Соловієві перетрактувати з власниками, мишин в Станіславові і Чехович в Перемишлі. Щоби власники не ставили великої ціни, О. шли. Свою нетolerанцію довели они до тоску Покровителя і Основателя Музея, Екс. Митрополита промовчано, а куповано палату на прізвище дра Студицького, а коли зловажено завдаток, зроблено застежене, що купуючому вільно при підписанню умови підставити особу, або інституцію. Всі правні переговори перевів вповні безкорисно і з правдивим одушевленням для справи др. Тадей Соловій. Годить ся візначити, що палату побудував перед 11 літами проф. унів. др. Дуніковський, коштом чверть мільйона злр. Сама площа обіймає 1156 квадр. сажнів а й нинішна вартість доходить до чверть мільйона корон, ве висяючи палати, побудовані з великим накладом. А повело ся набути піру реальність за 234 тисячі корон, отже за яку третину вартості. Та де лише кинемо оком в наше народне життя, всюди бачимо сліди праці Покійного, его заповідності і щедрості, тим то й зрозумілій важкий біль і жаль, з яким Українська громада проводила Покійного на місце вічного спочинку і з яким буде все загадувати з глубокою почестю его діла, вдачу і характер, чистий як слеза. Вічна ему пам'ять!

— В справі Евхаристичного конгресу. Осередній комітет Евхаристичного конгресу заявляє, що не приймає зголосень на приняті, яке задумано на день 14. вересня. Учасники приняті одержать запрошення.

— З Лабової (на Лемківщині) пишуть нам: Син тутешнього дяка, Ст. Фран Руцинський, укінч. матурист, вихованок московської бурси в Новім Санчи, виїхав сими дніми за границю на схизматичне богословство. Сей юноша почав був вже бавити ся в русофільського радикалика, та в ярмарках баламутив парохів з сусідньої парохії, Матієва, словами: "не слухайте попа українського". Тепер пішов за пріміром сина дяка зі Ждині, Сандовича, та й собі захотів стати кривославним "попом". Годить ся замітити і се, що съвящениками з Ждині в нас в два брати, там о. Теодозій, а тут о. Іван Дуркоти Красних мають дяків!

— Галицький Росиянин в Петербурзі, або фантазія Вергана. Під наголовком "галицькі руські" помістило "Новое Время" статистику, що характеризує агітаційні методи, примінені від якогось часу російськими діячами до Русинів в Галичині. "До нашої редакції — пише "Новое Время" — прийшли хлопи з Галичини, що брали участь в чольянській зізді і розказували цікаві речі. Зібрали ся нас з Галичини на чольянській зізді (в Москві) сколо 200 осіб. Руски селяни в Галичині, дрібні чольяри, сердечно тішилися на саму думку, що побачуть матушку Москву, матір російських городів, а також Київ і побачуть закордонних братів. Але галицькі власти (польсько-мазепинські) не видали всім паспортів, а до Росії без пашпорту не пускають і лише кільком щастливцям удалося побачити Росію. Не в ми в спромозі описати радості, яка нас обняла, коли нашлися ся ми на російській землі. Всі написи по російські, російська мова, розбійники в мазепинців не потрібно бояти ся, російські церкви є прекрасні — просто годі вічністі все, що нас ту тішило і задивляло. Ах, май Боже, говоримо, як ти було добре, коли би у нас не дамагали ся пашпорти і коли би могли тисячами приїзджати до Польщі, Києва, а навіть Москви. Приїхав з нами також один галицький Росиянин з Канади. Є їх там богато. Галичани в Канаді знають, що їх діти стають ся Американцями і вже в третім поколінні забувають, що в Росіянами. Тому постановили висилати до Росії відпоручника для винесення грунтів, щоби та сама маса галицьких Росіян, що мешкає в Канаді, могла перенести ся "на Русь".

— Треба додати — казав дальше Галичинин — що з Галичини і Угорщини богато народу хотіло би перенести ся до Росії, але польські, а що гірше українсько-мазепинські (підпомагані правительством і Берліном) власти, не пускають Росіян з Галичини до Росії, щоби — хорони Господи — не перейшли там на православ'я і не стали ся на все Росіянами. Прогульсько до Росії боять ся найбільше Українці. Знають они добре, що хлоп, якого они переробили в Галичині на Українця, по короткім побуті в Києві став съвідомим російським і православним патріотом. У нас в останній часі найліпшими агіаторами православ'я є: польський граф Шептицький,

ди дамагались в Парану, так в місяці листопаді приїхали они, яко друга партія, в Ірасему. Руских родили на кольонії Ірасемі в 420. є тут люди з повітів: Камінка струмілова (зі сіл: Спас, Полове, Стрептів, Соколе, Банюнин, Грабова), Золочів, Перешибляни, Рава руска, Жовква (Туринка), Бібрка, Броди Бережани, Львів.

Коли перші емігранти приїхали в Ірасему, Ітайополіс (Люцен) вже було містечком, все ж таки весь рух звертав ся в сторону столиці тодішньої муніципії, Рійо Негро.

При описі Ірасеми мусимо задержати ся хвильку при Рійо Негро. Місто Рійо Негро, що лежить над рікою тої самої назви т. є "чорна ріка" — є славне з того, що се перша і найстарша кольонія в Парані. Перші емігранти, що прибули в Парану, се Німці, а було се 1827. року. Їх везено в порту Парана га не возами, бо доріг не було ще тоді в Парані; на мулах їхали стежками від Парана га аж в оселю, де мали примістити ся, т. є у Рійо Негро. Під сю пору, коли в 1827. приїхали перші емігранти, в Куритибі, кажуть, не було більше як 8 хат. В 1870. р. піднесено его а "villa" — 1895. а "cidade". Середину міста илиє ріка Рійо Негро, а обі частини міста личить зеленій міст. Тут є послідовна стація зелініча і для Ірасеми, т. є 63 кілометрів віддалена від кольонії. По середині між Рійо Негром а Ірасемою лежить містечко Ітайополіс, віддалене від Ірасеми 26 кілометрів.

— Архікнязь Карло Франц Йосиф має разом з женою архікн. Зитою вернуті дня 8. с. м. до Коломіїа по 21. вересня від'їзда насталий побут до Відня. В 1913. р. має архікнязь перенести ся на довший побут на Угорщину, де замешкав або в Кошицах, або в Прешвірії.

— Комісія сойм. виборчої реформи збере ся на засіданні 10. вересня о 4. год. по пол.

— В справі галицьких каналів. З Відня пишуть нам: Многі днівники подали вість, будьто би здержано будову водних доріг в Галичині. Як довідуємо ся з достовірного жерела, ся вість є зовсім безосновною, що більше, роботи роздані в грудні м. р., як також приготовані до власного покінчення, є в повному ході.

— Австро угорська військова місія на швейцарських маневрах. На сегорічні великих швейцарських маневрах висилають свої військові місії отсі держави: Австро-Угорщина, Англія, Бельгія, Франція, Іспанія, Нідерландія, Португалія, Італія, Росія, Аргентина, Бразилія, Чіле, Японія, Перу і Зедип. Держави. В склад австро-угорської місії війдуть: пол. маршалок Данклі, командант XIV. корпуса (Тироль), полковник ген. штабу того корпуса, майор ген. штабу бар. Вальдіттен, проф. воєнної школи і військовий аташє в Берні швейцарським, майор Керлєнн.

— Условини міра в угорській соймі. "Pest Naplo" помістила уступ, в якім наводить уловини, під якими опозиція могла би згадити ся на заключене міра і уможливити правильні варади сойму. Условини с'є такі: 1) Признає ухвалою палати, що предсідник Tisca зломив правильник палати; 2) супроти сего, що війкових законів не можна ще раз перевести законно, належить ухвалити новелю, в котрій сойм признає легальність тих законів; 3) уступлене Лукача і Tischi; 4) усунене пресових репресій, примінюваних до опозиційної преси; 5) розвязане сойму і розписані нові вибори в тою засторогою, що нововибраний сойм полагодить лише виборчу реформу, а новий кабінет буде складати ся людий, прихильно настроєних для справи виборчої реформи.

— Пригода на маневрах. З Відня доносять: В Гірськірхен відбуваються ся тепер військові вправи. Вчера перед полуночю одержав оден однорічний добролець, що служить при полку артилерії, приказ відставити віз з амуніцією на місце вправ. Коли сей віз переїздив попри полеву кухню, коні напудили ся огня і пігнали з возом. Грозила супроти сего велика небезпека вибуху, яку удало ся усунута лише завдяки відваги присутнього там архікняза Йосифа Фердинанда. Архікнязь іменно заступив коням дорогу, зловив за поводи і здеряв коні в шаленім бігу. Однорічний добролець і ще оден воїк покалічили ся; перший з них тяжко.

— Смерть знаменитого драматурга. З Монахова доносять про смерть інтенданта надворного театру в Монахові, Альберта бар. Спайдель. Інтендант Спайдель був одним з найви-

значніших управителів німецьких театрів. Прожив 54 роки.

— **Хто марнує неужитти, замість зложити їх на Р. Т. П., марнує загальне добро.**

— **Катастрофи і випадки.** В падренській місцевині лучила ся в неділю по полуночі велика катастрофа. Именно від електричної міської зелінниці відривав ся під час руху оден віз, скотив ся в розгоні до рова і розбив ся. В тім возві находило ся 45 осіб. Під час розбитим возом найдено вже 8 осіб неживих. Крім цого стан 6 осіб в майже безнадійний, а 25 інших в лекше покалічених. Много осіб вийшло з катастрофи з поломаними руками і ногами.

З Відня доносять, що коло Боденбах вискочив вчера по полуночі з шин особовий поїзд, при чим покалічило ся 10 осіб, з того 3 тяжко.

З Венеції доносять, що коло Тревізо перевернув ся самоїзд з 5 особами. Три з них померли, 2 тяжко покалічених.

В Льондоні вдерли ся вчера замасковані овішки до тамошнього театру "Гілодром", а заспавши при помочі хльороформу пічних і пожарних сторожів, висадили динамітом в воздух касу, забрали 100 фунтів штерлінгів і утекли.

З Нового Йорка доносять, що в Гвадаліяса в Мексику відчутно вчера дуже сильне землетрясення. Завалило ся богато домів; у всіх дільницях міста є ушкоджені доми.

В Кочінії в Японії шалів одоні страний оркан, який змів з поверхні землі 4223 доми, а на половину розвалив 5993 доми і будинків. Під час цого нечуваного оркана покалічило ся тяжко 383 осіб.

В дорозі з Антверпені до Петербурга затонув коло голландського берега данський корабель "Курск". Залога зложена з 20 осіб згинула.

З Серава доносять: Патруля 51. п. під час вправ коло Ульюк в Герцоговині скончилася перед бурею під дерево, в яке ударили грім. Трех вояків погибли, а оден тяжко покалічений.

Під колеса поїзда д' стала ся вчера рано на Знесіні коло Львова 19-літня Катерина Кобилянська. Колеса відтіли вешасливі об ноги. Її перевезено до шпиталя, де небавом померла. К упада від поїзду в наслідок власної необережності.

Оповістки.

— За упокій душі бл. п. д-ра Ярослава Кулаковського, директора "Дістра", відбудеться заходом Дирекції Товариства в суботу дня 7. вересня с. р. о 4. год. 7. рано як в третій роковині смерті покійника поминальне богослужіння в церкві Успення Пресв. Богородиці, на котре Дирекція "Дістра" запрошує всіх почитателів покійника.

— **Іменовання.** Міністер просить іменував д'єсих гімназіальних учителів: д-ра М. Козловського в Дрогобичі і Ів. Пільха в Коломії, головними учителями в мужеській учительській семінарії в Красові. — Намісник іменував санітарних концептів: д-ра А. Віноградзкого, д-ра П. Яблковського, д-ра А. Баранського і д-ра М. Тишінського, повітовими лікарями, а санітарними асистентами: д-ра Ап. Білінського і д-ра М. Белятівича, санітарними концептами.

— **З університета.** Правно-історичні іспити в вересневім реченці відбудуться в львівському університеті в часі від 27. до 28. с. м. Кандидати покликані до цого іспиту, мають зложити іспитову таксу вже дnia 26. с. м. о 5. год. по полуночі на руки предсідника іспитової комісії. Ті самі іспити в жовтневім реченці відбудуться ся дnia 5. жовтня с. р. Дальші усліві до тих іспитів є оголошенні на університеті.

— Вистава праць М. Івасюка відбудувається постійно в "Народнім Домі" у Львові від год. 9. рано до 6. вечором без перерви. Головною атракцією вистави, є безусловно величавий артистичний образ: "Віз д. Б. Хмельницького до Києва". Свою величиною (6 метрів довгий, а 4 високий) та артистичним викінченням робить величаве, нічим не затертє вражене. Крім цього виставлено кілька пейзажів інших образів кисті п. М. Івасюка. Вистава буде тривати всього два тижні, тому належить ся поспішати, аби не оминути народи оглянути сю чудову галерею української, мальярської штукі. Вступ на виставу 60 сот. для шкільної молоді, селян і військових 30 сот.

Всячина.

Найстарший лікар Англії. В Лілі Бурштед помер недавно найстарший лікар і судия міра др. Едгар Жон, віці 102 роки. Др. Жон уродився в 1810 р.; недавно обходив століття своїх уродин. Тоді прислав ему король Едуард телеграму з желаннями. Покійний Жон радив питомим: „Коли хочете жити сто років, не куріть тютюну, не пийте алькоголю, ужижайте як найбільше руху, а що найважливіше, будьте все веселими і доволеніми“. Др. Жон випив в своєму житі одні склянки пива в 1862 р. Походив він з родини, яка довго жила. Існує батько помер маючи 90 років, сестра померла в 100 роках життя, а живучий ще брат має тепер понад 90 років.

Статистика прочан до Мекки. Часопис „Nature“ подає статистику путників до Мекки, зладжену на основі урядових турецьких викарів. Перед побудованем геджаскої залізниці виносило число Магометан, що відвідували гріб пророка, рік річно близько 100.000. Коли побудовано, зросло подвійно і дуже значно збільшилося з кожним роком. В 1907 р. прибуло з Туреччини 110.000, з Індії 10.000, з північної Африки 17.000, з Росії 16.000, з Персії 15.000, з Судану 13.000, з осередкої Азії 12.000 путників. Крім сего були в Мекці Китайці, Мурини сенегальські, Афгані, Австралійці і т. д.

Кілько коштує дух? Бесіда про такого духа, що „ходить по нощах і страшить“. Отже скарбова комісія в Чікаро означила близько вартість такого духа. Якийсь горожанин в Чікаро, по прізвищу Дентерлянд, має дім, який податкові власти оцінили на 12 тисяч доларів. Тому відповідно до вартості дому вимірюено податок. Між тим власник запротестував проти такого виміру податку, тверджуючи, що в його домі „щось страшить“ і що з цієї причини не має він з него ніяких доходів, лише самі клопоти і журбу. В сім домі по-мерла перед 4 роками наглою смертию якась женщина. Імовірно впала она жертвою убийства. Мусіла се бути велими мстиваючи женщина, коли досі не може забути про свою кривду і правильно що ночі навіщує мешканців, долями їх за свою смерть. Наслідком того в сім домі ніхто не хоче мешкати а на-віть сусіди жалують ся і грозять випровадженнем. Податкова комісія узгляднула протест власника і звільнила вартість дому з 12 на 8 тисяч, признаючи в сім спосіб духову вартість 4 тисяч, що правда — in minus.

Безличний злодій. Американському міліонерові Вандербільтові пропала в домі гри в Остенді шпилька до краватки з дорогим камнем, вартості 40 тисяч франків. Міліонер допіс про випадок тайному поліціянту, який мав надаїр над саламі гри, обіцюючи високу нагороду за зворот пропавшої дорогоцінної памятки. Небавком заявився перед Вандербільтом поліціянт з приличним паном, який попросив міліонера о хвильку розмови в чотирі очі. Вандербільт ввів єго вою. Під час розмови витягнув сей панок з бічної кишені смокінга що найменше туzin шпильок до краваток і промовив: „Вибачте, не тямлю добро.. Отє мої шпильки до краваток, здобуті нині вечером. Будьте ласкаві, пошукуйте свою шпильку!“ Небавком віднайшов Вандербільт свою пропавшу шпильку. Видко, що тайний агент був в змові зі злодієм.

Гробниці мікадів. Як звісно, японський парламент призначив за будову гробниці для цісаря Мутсугіти 1,200,000 євр., або 3,000,000 К. Цікавим буде знати, які є в Японії звичаї що до вибору місця для померного мікада. В тім напрямі були в історії Японії дві доби. Перша з них в XIV. в., а на юно складаються ся дивні обряди, повічні від сусіднього Китаю. Японські духовні вишукували стадо білих волів і випускали їх оподалік цісарської палати; те місце, яке волі собі найбільше вподобали, уважано за особливо щасливе і святе і ту починано будову гробівця. Коли волі задержалися на рівнині, копано глубоку яму, коли в горах, виконувано в скалі печеру відповідної величини. Закон велів, щоби гробниця була викінчена до 43 днів. Всі робітники, жінки помершого, як також діти, які прийшли на світ в році єго смерті, вкінці стадо білих волів і найвищіші духовні, які перший відправили молитви по помершім мікаді, окружали гробницю. Серед співу тихих жалібних пісень замуровувано із віні гробницю. З початком минулого століття найшов англійський подорожник, Джам Сміт, в однім з міст в пів-

нічній Японії, гробницю одного з цісарів. В печері, якої часті була вже знищена землетрусом, найшов коло камінної гробниці, де були кости мікада, цілі купи костей людей і звірят. Друга доба відзначається більшою людиностю і естетичним звісом. Під гробницею вибирали місце не волі, але білі голуби або синогорлиці. Таке місце пізнавано також по обильності ростучих на нім білих каманьок, доокола яких літали рої пчіл і мотілів, які несли на своїх крилах таємничі герогліфи. І тепер також виконувано або виконувано камінну гробницю, однак не було вже крику живцем замуровуваних, але у воздусі шелесті сокті білих мотілів з жалібним знаком на крилах.

Телеграми

з дня 3. вересня.

Будапешт (ТКБ). Недавно відбулося мно-го виборчих зборів різних сторонництв в багатьох містах. На одних зборах заявив гр. Каролі, що не буде мира досі, доки не уступлять ті, що були причиною теперішнього положення. В тім самім дусі промовляв гр. Аппоній і заявив, що конче треба привернути правий лад, який саме нарушала соймова більшість.

На зборах правительства сторонництва заявив п. Антоній, що більшість годить ся на певну модифікацію ухваленого вже нового правильника, коли удасться за ту ціну привернути мир. Ухвалено резолюцію, яка визнає всіх послів, щоби ділали в напрямі привернення правних відносин в соймі.

Берлін (ТКБ). Цісар Вільгельм відбув вчера велику нійскому параду з нагоди роковини битви під Седаном.

Рим. Днівник „Avanti“, пише, що в міжнародних переговорах немає загадок про анексію ворожого краю; щоби в сім способі не порушити питання релігійної зверхності султана, Італійці заплатять Туреччині відшкодуванням по відчисленню квоти, яка має зрівнятися школу, понесену в наслідок видалення Італійців з Туреччини. Егейські острови будуть звернені Туреччині під услівем заведення самоуправи. „Avanti“ замічує, що се є перший случай, що побідник платить побідженому відшкодування.

Софія. В опозиційних кругах сумівнюють, що збори зібралися скоріше, як се доношено, на надзвичайну сесію, тому, що наявність більшості поборює дотеперішній мировий політику Гошева. Більшість є за чинним виступленем на Балканах.

Царгород. Много турецьких урядників уткає в Албанії в боязni о житі.

Солунь (ТКБ). В околиці Кастанії, в повіті Котеряна, коло Олімпа, прийшло до борти межі турецькими жандармами а грецькими опришками. Згинуло двох Греків, а один жандарм є ранений.

Солунь (ТКБ). Передна сторожа, злежена з пяти осіб, впада на засідку сербської ватаги під Мановичами. Згинув один жовнір, один ранений, а прочі утікли.

Царгород (ТКБ). Днівники доносять, що на турецко-грецькій границі прийшло коло Тірново до нових сутінок. По обох сторонах є по 16 ранених.

Царгород (ТКБ). Занедужав тут великий везир.

Царгород. Турске правительство задумує перевести як найскоріше много реформ, щоби в сім способі упередіти акцію гр. Берхтолдса.

Штробель (ТКБ). Російський амбасадор в Парижі Ізвольський, зробив в суботу прогульку з Баварії до Сольногорода і відвідав князя Фірштенберга, австрійського посла в Букарешті. Князь був саме тоді на ловах, бо в час не повідомлено єго про майбутню візиту Ізвольського. По годинім побуті у княгині, вернув Ізвольського самоходом до Баварії.

Паріж (ТКБ). Головний французькийрезидент Ліонто телеграфув з Касабланки, що половина Французів, увірено.

Лондон. З Тіянкіна доносять, що там веде ся борба межі ворохобниками, а правителівственним війском. Близькі подробиці не звісні.

Дяка іспитованого, съвідомого і ревного католика, уміючого гру на фігармонії і проваджене хору пошукує гр.-кат. Уряд парохіяльний в Озерянях коло Бучаця. Удержані: роківщина з двох сел і також доходи з треб. Проче після умови. Зголосення надсилати зараз.

438(10)

Ясекуруйте своє жайво від отхю

в „Дністрі“!

Кождий Русин повинен асекурувати ся від отхю, щоби на слічай пожежі не понести страти, бо достаток одиниці то добробіт цілого народу.

Кождий Русин повинен асекурувати ся тільки в рускім товаристві взаємних обезпечень

„Дністер“

Нема жадного іншого руского товариства асекураційного, тільки один

„Дністер“

„Дністер“ рахує найдешевші оплати за обезпечення селянських будинків.

„Дністер“ звертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1911 виносить зворт 10%.

„Дністер“ оцінює та виплачує шкоди по огні скоро і ретельно, а до комісії запрошувє все двох господарів на оцінітель.

„Дністер“ дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „Дністру“ можуть дістати позичку в усіх великих Банках і в Товаристві взаємного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ виносять з кінцем 1911 року 3,353,300 корон.

„Дністер“ приймає обезпечення на житі у всіх додігних комбінаціях (на дожиті, посмертні капітали, посаги, ренти).

В „Дністру“ можна обезпечати від крадіжки з вломом движимості всякої роди, а товариства кредитів готівку, цінні папери і векселі за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаємних обезпеченень „Дністер“ у Львові, у власнім дому ул. Руска ч. 20.

Лівайз Лібхер

Львів, Ринок 38,
Філія ул. Городецька ч. 14.

Найдешевший склад фарб, лакерів, артикулів гумових, будівляних, горальніх і до щоденних потреб домашніх поручач

всякі товари добриної якості по найприступніших цінах.

427(10)

Цінники гаром і оплатою.

Музичні струменти як: скрипки, цитри, кларнети, труби, мандоліни і т. д. а також ровери та прибори до тих же, поручач по дешевих цінах як деяйде: Укр. високовий дім „ОРКАН“ Львів, Коперникова 18. Соколам і Січам, ученикам і учителям великий опуст. Також на

388(20)

на головний дворець:

Приїзд до Львова

на головний дворець:

З Krakova: 2²², 5⁴⁵, 7²⁵, 8⁵⁰, 10⁰⁵, 1¹⁰, 1³⁰, 2⁰⁰\$, 5⁴⁰, 7²⁵†, 8²⁵, 9⁵⁰

* з Tarnowa, §) від 15/5 до 30/9 включно

щодня, † з Miania 15/6 до 30/9 включно

щодня, † з Miania 15/6 до 30/9 включно

щодня, † з Krasnogo, §) від 15/5 до 30/9 включно

щодня

3 Pidvolochisk: 7²⁰, 11³⁰, 1⁵⁰\$, 2¹⁵, 5³⁰

10³⁰, 10⁴⁸†

† з Krasnogo, §) від 15/5 до 30/9 включно

щодня

3 Chernovets: 12⁰⁵, 5¹⁵\$, 5⁴⁵†, 7⁴⁰, 10^{25*},

1⁵⁵, 5⁵², 6²⁶, 9³⁴

* з Stanislavova, † з Kolomij, §) з Xodora

кожного слідчого дnia по неділі і свята